

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2018

Toimiala: Svistystoimiala

Palvelualue: Lukiokoulutus

Sopimuksen tarkoitus:

Tällä operatiivisella sopimuksella toimialajohtaja ja palvelualuejohtaja sopivat kasvatus- ja opetuslautakunnan ja kaupunginhallituksen välisen strategisen sopimuksen asettamien tavoitteiden mukaisesta palvelutoiminnan laajuudesta ja resursseista sekä toimista palvelutuo-tannon kehittämiseksi. Turun iltalukio tarjoaa aikuislukiokoulutusta ja 31.7.2018 asti myös aikuisten perusopetusta. Lisäksi iltalukio tarjoaa vankilaopetusta Saramäen vankilalle.

1 Lähtökohdat

1.1 Kuvaus toiminnasta

Lukiokoulutuksen tehtävänä on tuottaa korkeatasoista koulutusta, mikä antaa kaikille opiskelijoille tasa-arvoisen mahdollisuuden jatko-opintoihin. Lukiossa otetaan säädösten mukaisesti huomioon opiskelijan opiskeluun liittyvät yksilölliset tarpeet. Opetuksessa käytetään uusimpia pedagogisia menetelmiä ja lukiokoulutus on laadullisesti valtakunnallista huippua. Turun Työväenopisto siirtyy vuoden 2018 osaksi lukiokoulutuksen palvelualueetta. Turun suomenkielisessä työväenopistossa toteutetaan vapaan sivistystyön koulutusta, jonka tavoitteena on tukea opiskelijoiden aktiivista kansalaisuutta, itsensä kehittämistä ja yhteisöllisyyttä. Työväenopiston rahoitusmuodot ovat: valtionosuus, valtionavustus ja opiskelijoiden omarahoitusosuudet.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Palvelujen tarvetta kuvaavat tunnusluvut	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Maahanmuuttajaopiskelijoiden määrä		179	155	174	186				

Lisätään tähän taulukko: *Palvelualueetta koskevat tunnusluvut, jotka kuvaavat palvelujen tarvetta (muutosta) 2018 ja mahdollisesti eteenpäin (väestön muutokset yms., esimerkkietä on strategisesta sopimuksesta)*

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Uusia oppimismenetelmiä kehitetään ja kokeillaan ja mm. tiimioppimisen kokeiluja jatketaan. Lukiokoulutus on valtakunnallisesti kehittämässä lukiokoulutusta ja erityisesti yhteistyössä Espoon, Jyväskylän, Oulun ja Tampereen kaupunkien kanssa. Erityinen painopiste on opettajakunnan digitaalisten taitojen kehittäminen.

2 Taloudelliset tavoitteet

2.1 Määrärahat

1.000 €	TOT 2016	TA 2017	TA 2018
Tulot	626	494	1.228
Menot	22.478	22.097	24.917
Netto	-21.852	-21.603	-23.689
Muutos-%		-1,1	9,7 *)

*) sisältää suomenkielisen työväenopiston siirtymisen aikuiskoulutukselta

3 Resurssien käyttö

3.1 Työvoiman käyttö

	TOT 2016	TA 2017	TA 2018
Htv	226	220	251
Palkat ja palkkiot	12.083.635	12.036.024	12.960.349
Sijaistus %	48,9	54,9	53
Sairauspoissaolo%	2,0	1,5	1,5

3.2 Tilojen ja alueiden käyttö

	TOT 2016	TA 2017	TA 2018
Tilat yhteensä (m ²)	24.766	21.356	28.421
Sisäisen vuokran perusteena olevat tilat (m ²)	24.766	21.356	28.421
Muut tilat (m)			
Alueet yhteensä (ha)			
Sisäinen vuokra yhteensä (€)	4 135 905	3 831 303	5.162.308
Lisätietoja:			

4 Toiminnalliset tavoitteet

4.1 Operatiiviset tavoitteet

Strategisesta sopimuksesta johdetut

Strategisen sopimuksen tavoite (viite)	Strategisen linjauksen tunnus/ alatavoite	Palvelualueen tavoite	TA 2018 mittari	Mittarin seuranta- väli	Vastuuyksikkö
Henkilöstön osaaminen pidetään kehityksen kärjessä systemaattisella osaamisen johtamisella ja laajaan verkostoitumiseen kannustamalla	2.2.1.	Rehtoreille laaditaan osaamisen kehittämisselma	Ohjelma on laadittu	Kerran vuodessa. joulukuu	Palvelualueen jory
Uusien digitaalisten toimintaympäristöjen omaksuminen	2.2.2.	Lukio tarjoaa erilaisia opiskelumuotoja ja opetuksessa käytetään erilaisia opetusmenetelmiä. Tsuto AAVA-hanke; digitaalinen pedagogiikka	Digitaalisten kurssien määrä digitalisoitu kurssitarjonta	kerran vuodessa ½ vuotta	Palvelualueen jory Rehtori
Nuorisotyöttömyyden vähentäminen ja pitkäaikais-työttömien aktivointi	2.2.7 3.1.4	Työväenopisto - nuorten tavoittaminen opiskelijoiksi - työttömien tavoittaminen opiskelijoiksi	alle 30-v. opiskelijoita 1200 työtön koulutuksen alussa 1200	½ vuotta ½ vuotta	Rehtori Rehtori

Yksinäisyyden vähentäminen (sisältää mm. maahanmuuttajuuden ja aktiivisen kansalaisuuden)	2.1.3 2.2.1 3.2.3	Työväenopisto <ul style="list-style-type: none"> - maahanmuuttajien kotoutumista tukevat koulutukset - eläkeläisten aktiivisuutta tukevat koulutukset - erityistä tukea tarvitsevien koulutukset - opiskelijoiden osallisuuden lisääminen 	vieraskielisten määrä 1050 eläkeläisten määrä 2600 tukea kohdistettu 850 tuntia ja opiskelijamäärä 220	½ vuotta	Rehtori
Lisätietoja:					

Muut

Tavoitteen peruste (=mistä tavoite on johdettu, esim. ohjelma tai normi)	Palvelualueen tavoite	TA 2018 mittari	Mittarin seuranta-väli	Vastuuyksikkö
Lisätietoja:				

4.2 Projektit

Strategiinen hanke	Projekti	Vaihe	Hyötytavoitteet	Projektin tavoite ja tuotokset	Alku (P3)	Loppu P6	Strategiakytkös
	24/7 Monitoimiareena	P4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	Valtakunnallisen tenttiakvaariomallin hyödyt: <ul style="list-style-type: none"> - opettajien työaikaa säästyy - lukioiden lisääntynyt koetilaisuuksien valvontamäärä pienentyisi - opiskelijoiden eteneminen opinnoissa tehostuu - hankkeessa voidaan pilotoida myös tulevaisuuden sähköisen ylioppilaskirjoituksen toteuttamismalleja - palvelee mm. urheilun erityisen tehtävän saaneita oppilaitoksia lisäten opiskelun joustavuutta 	Valtakunnallisen tenttiakvaariomallin ja sen sisällön kehittäminen lukioasteelle	2.8.2017	30.6.2019	2.2.8 Tulevaisuuden osaamispääoma turvataan järjestämällä jatkossakin korkeatasoista yleissivistävää koulutusta

	Tutoriaalinen oppimisympäristö lyhyen matematiikan opiskeluun	P4 Projektin	Tavoitteena on sekä parantaa oppimistuloksia ensimmäisellä kurssilla, että tehdä matematiikan opiskelusta mielekkäämpää ja motivoivampaa ja samalla tehdä matematiikasta oppiaineena kiinnostavampi ja näkyvämpi. Näin voidaan nostaa myös niiden opiskelijoiden määrää, jotka valitsevat laajan matematiikan ensimmäisen kurssin jälkeen.	Projektin tavoitteet: - rakentaa Turun yliopiston ja Oppimisanalytiikan keskuksen automaattiseen järjestelmään materiaali matematiikan opiskelun tukemiseen ja mahdollisten pudokkaiden aikaiseen havaitsemiseen - poimia materiaalin avulla putoamisvaarassa olevat mahdollisimman aikaisessa vaiheessa - tehdään tukimateriaali putoamisvaarassa oleville opiskelijoille - ohjata potentiaalisia opiskelijoita pitkän matematiikan valintaan - hyödynnetään Turun yliopiston Informaatioteknologian laitoksella kehitettyä ja uudessa Oppimisanalytiikan keskuksessa käytettävää ViLLE-oppimisjärjestelmää, ja sen pohjalle muodostettua sähköistä matematiikan opintopolkua	2.8.2017	30.6.2019	2.2.8 Tulevaisuuden osaamis pääoma turvataan järjestämällä jatkossakin korkeatasoista yleissivistävää koulutusta
	Ytimestä ydintaidot	P4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	Hankkeessa syntyy kokeiluja ja dokumentoituja toimintasuosituksia opiskelijoiden ydintaitojen suunnitelmalliseen kehittämiseen ja arviointiin. Tätä kautta syväoppimista mahdollistavien ydintaitojen kehittyminen lisääntyy lukio-opetuksessa. Opettajat huomioivat tietoisesti mainittujen taitojen merkityksen kaikessa opetuksessaan. Työskentely on aikaisempaa opiskelijälähtoisempää ja koko koulun toimintakulttuuri yhteisöllisempää, niin opiskelijoiden kuin opettajienkin välillä. Kerttulin lukion ja Turun Lyseon lukion Casetoteutusten jälkeen käytössä on kaksi kokeilua ja dokumentoitua mallia tiettyjen syväoppimisen ydintaitojen kehittämisestä pitkäkestoisella, innovatiivisella toiminnalla. Onnistuneet caset osoittavat, että opiskelijoiden taidot ovat mitattavasti kehittyneet kokeilujakson aikana. Toteuttaviin lukioihin jää hankkeessa kehitetty oppimistila sekä sitä hyödyntävä toimintamalli.	Hankkeen tuloksena Turun lukio-opetuksessa opiskelevien nuorten elämässään tarvitsemat ydintaidot karttuvat ja kehittyvät lukion oppimäärän tiedollisten ja muiden taidollisten tavoitteiden rinnalla. Opiskelijat ovat valmiita kohtaamaan jatkoopinnot ja työelämän vaatimukset. Opettajien ammatillinen osaaminen on lisääntynyt ja mm. digitaaliset välineet ovat luonteva osa lukio-opetusta ja niiden potentiaali on valjastettu tehokkaasti oppimisen hyväksi.		30.6.2018	2.2.8 Tulevaisuuden osaamis pääoma turvataan järjestämällä jatkossakin korkeatasoista yleissivistävää koulutusta

Sito/ Nuori- sotakuu	LukioTEKO - Lukion työelä- mäyhteistyön kehittäminen	P4 Projektin to- teutus (Toteutusvaihe)	Hankkeen tavoitteet ja saavutettavat hyödyt ovat seuraavat: - kehittää ja ottaa käyttöön uusia ja innovatiivisia lukion ja työelämän yhteistyömalleja - kehittää ja ottaa käyttöön uusia ja innovatiivisia lukion ja muiden kouluasteiden välisiä yhteistyömalleja ja toimintakäytäntöjä - rakentaa ja ottaa käyttöön eri toimijoiden yhteistyönä uusi ja innovatiivinen lukiot, yritykset, korkeakoulut ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen yhteen tuova Platform-malli, joka tarjoaa opiskelijoille ennen näkemättömiä mahdollisuuksia suorittaa jo lukioaikana yliopisto- ja ammattikorkeakouluopintoja ja yhdistää näihin joustavasti yritysten ja ammatillisen koulutuksen tarjoamat erilaiset mahdollisuudet - luoda koko länsirannikon kattava Lukion työelämäkehittäjä verkosto, jonka toimintamalli on levitettävissä myös muualle Suomeen ja EU:n alueelle	Hankkeen tavoitteena on edistää lukioiden työelämäyhteistyötä ja edistää lukio-opintonsa päättäneiden siirtymistä työelämään ja jatko-opintoihin. Hankkeessa luotujen käytäntöjen, toimintamallien, verkostojen sekä opetus- ja ohjaushenkilökunnan ja opiskelijoiden paremman työelämäntuntemuksen avulla opiskelijat saavuttavat parempia oppimistuloksia ja valmistuvat nopeammin opintojen tavoitteen ollessa aiempaa selkeämpi. Samalla lukion jälkeinen siirtymä jatko-opintoihin ja työelämään sekä yrittäjyyteen tapahtuu nykyistä sujuvammin ja nopeammin. Tätä tukee myös hankkeessa kehitettävä Platform-malli, joka tarjoaa opiskelijoille ennen näkemättömiä mahdollisuuksia suorittaa jo lukioaikana yliopisto- ja ammattikorkeakouluopintoja ja yhdistää näihin joustavasti yritysten ja ammatillisen koulutuksen tarjoamat erilaiset mahdollisuudet.	1.2.2016	31.7.2018	2.2.1 Henkilöstön osaaminen pidetään kehityksen kärjessä systemaattisella osaamisen johtamisella ja laajaan verkostoitumiseen kannustamalla
Sito/Nu oriso- takuu	OMPPU – Ohjausta maahanmuut- tajan peruso- petuspolulle	P4 Projektin to- teutus (Toteutusvaihe)	Hankkeella saadaan aikaan seuraavat tulokset: - yhteinen aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamisen jatunnustamisen toimintamalli aikuisten perusopetuksessa - aikuisten perusopetuksen opetus- ja ohjauskäytännöt vastaavat entistä paremmin vieraskielisten opiskelijoiden tarpeita - oppivelvollisuusiän ylittäneet maahanmuuttajat ohjautuvat nopeammin ja sujuvammin osastamaan vastaaville oikeille koulutuspoluille ja jatko-opintoihin - opetus- ja ohjaushenkilöstön osaaminen vastaa entistä paremmin vieraskielisten opiskelijoiden opetuksen ja ohjauksen tarpeisiin - aikuisten perusopetuksen valtakunnallinen yhteistyö lisääntyy ja verkosto tiivistyy	Hanke toteutetaan Turun, Tampereen, Helsingin, Espoon ja Oulun kaupunkien yhteistyönä. Hanketta hallinnoi Tampereen kaupunki Turun toimiessa hankkeessa osatoteuttajana. Rahoitusta haetaan OKM:n hallinnonalan valtakunnallisesta ESR-toimenpidekokonaisuudesta "Kotona Suomessa". Turun kaupungin sivistystoimialalta hankkeessa mukana ovat lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen palvelualueet. Hankkeen tavoitteena on osallistua nuorten aikuisten maahanmuuttajien perusopetuksen joustavien toimintamallien ja opetusmenetelmien kehittämiseen yksilöllisten opintopolkujen toteuttamiseksi yhdessä muiden toteuttajaorganisaatioiden kanssa. Konkreettisenä tavoitteena on kehittää sekä Suomessa että ennen Suomeen tuloa hankitun yleissivistävän osaamisen kartoittamisen sekä tunnistamisen ja tunnustamisen menetelmiä ja joustavan opintopolun rakentamista oikeaan perusopetuksen vaiheeseen sekä seuraavaan koulutuspaikkaan.		31.7.2019	2.2.1 Henkilöstön osaaminen pidetään kehityksen kärjessä systemaattisella osaamisen johtamisella ja laajaan verkostoitumiseen kannustamalla

Digi- taalisten palvelu- jen ke- hit- täminen (Dipake)	Tulevaisuuden älykkäät op- pimisym- päristöt	P4 Projektin to- teutus (Toteutusvaihe)	Tavoitteena on vahvistaa oppimiseen sekä eri- laisiin älykkäisiin fyysisiin ja virtuaalisiin oppi- misympäristöihin liittyviä palveluja, tuotteita ja teknologioita kehittävien ja tarjoavien yritysten (startup- ja pk-yritykset sekä veturiyritykset) lii- ketoimintamahdollisuuksia.	Lukiokoulutuksessa tavoitteena on Turun Aurajokirannan ja Ruissalon hyödyntäminen oppimisympäristönä, jossa lisätyn todelli- suuden keinoin opitaan maantietoa, histo- riaa ja biologiaa. Mallien kehittämiseen tu- lee mukaan oppimispelejä ja digitaalisia op- pimisratkaisuja kehittäviä yrityksiä. Tulokset tulevat olemaan matkailualan yrityksiä kiin- nostavia. Turun sivistystoimen kaikki palvelualueet ottavat projektiin osaa	1.9.2017	30.4.2020	2.2.2 Turun seudulla monipuoliset sivi- styspalvelut saadaan esteettömästi kaik- kien ulottuville hyö- dyntämällä uuden teknologian tarjo- amia mahdollisuuksia ja alueellista yh- teistyötä 2.2.2. Uusien digi- taalisten toimin- taympäristöjen omaksuminen
--	---	---	--	--	----------	-----------	---

Yhteensä € 781 575 €

5 Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu

5.1 Kaupungin yhteiset tavoitteet

Henkilöstöohjelman painopistealue	Toimialan tavoite TA 2018	Palvelualueen tavoite TA 2018
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia.	Sairauspoissaolot alle 3,6 % Työkyvyttömyyseläkkeelle jääneiden määrä alle 16	1,5 %
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Keskitettyyn järjestelmään rekisteröidyt kehityskeskustelut 80% Rekisteröityjen koulutuspäivien määr on vähintään 3/vakituisen työntekijä	80 %
Turku on vetovoimainen työnantaja	Työvoiman käyttö pysyy suunniteltuna (HTV 3690) Hakemuksia /avoin työpaikka yli 17	HTV-tavoite 251
Lisätietoja:		

5.2 Toimialoittain/palvelualueittain seurattavat (taulukko poistetaan, mikäli toimialalla ei ole Kunta 10 –palvelualuekohtaista seurantaa)

Kunta 10- mittarit	TOT 2014	TOT 2016	TA 2018
Työnantajan suositteleminen (suosittelee %)	83,2	91,4	91,4
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	3,53	3,64	3,64
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	68,1	60,7 ja 55,5	80 %
Työpaikan ilmapiiri	4,11	4,12	4,12
Lisätietoja:			

6 Tunnusluvut

6.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2016	TA 2017	Arvio TOT 2017	TA 2018	Seuranta- väli
Opiskelijavirtauma	K/T					½ vuotta
Päivälukiot		3280	3220	3280	3280	
Iltalukion tutkintoon johtava koulutus		784	750	570	350	
Tsuto		14 900	15 000	15 000	15 000	
Opetustunnit/Tsuto	V	18 524	19 600	19 600	18 850	3 kk
Päivälukiot kokonaiskustannus €/opiskelija	V	6142		6135	6145	12 kk
Päivälukiot opetukseen €/opiskelija	V	4041		4035	4040	12 kk
Iltalukio kokonaiskustannus €/opiskelija	V	3810		3800	3810	12 kk
Iltalukio opetukseen €/opiskelija	V	2742		2740	2745	12 kk

Tunnusluvun tyyppi: V= Volyymi; L/V=Laatu/vaikuttavuus; S/P=Saatavuus/peittävyys; T/T=Tuottavuus/taloudellisuus